



MALMÖ HÖGSKOLA

ISSN 1652-7224 ::: Publicerad den 26 november 2008

Utskriftsvänlig pdf-fil

Läs mer om de olympiska spelen på idrottsforum.org

idrottsforum.org upplevde med spelen i Beijing tidigare i år sitt andra sommar-OS. När Athenspelen gick av stapeln var forumet blott ett år gammalt, och inte riktigt vuxen en större satsning. Annat var det denna gång: **stor sommarspecial**, med fem artiklar och dussinet recensioner och en rad andra texter som på olika sätt kopplade till olympiska spel, Kina, diktaturer och andra aspekter av sommarens stora sportsliga begivenhet. Världens bokförlag hade också satsat på OS det här året, och redaktionen beställde in ett stort antal böcker. Alla kom dock inte fram till oss i tid, eftersom vi lade ut specialuppdateringen ett par månader innan OS började. En av efterslänrarna är *Olympic Dreams: China and Sports, 1895-2008* av Guoqi Xu (Harvard University Press). Vi bad Daniel Arvidsson om en recension, och han konstaterar att historieskrivningen är bokens styrka, inte minst som författaren haft tillgång till tidigare oanvänt källmaterial. Men ju närmare boken kommer dagsläget och de (då) kommande spelen i Beijing, desto mindre intressant blir det för en forskare, ty desto mer spekulationer blir det. Och det är ändå inte det värsta med den här boken, menar vår recensent.

Skev Kinabild räddas delvis av intressanta historiska data

Daniel Arvidsson

Humanistiska institutionen, Örebro universitet

*Guoqi Xu***Olympic Dreams: China and Sports, 1895-2008**

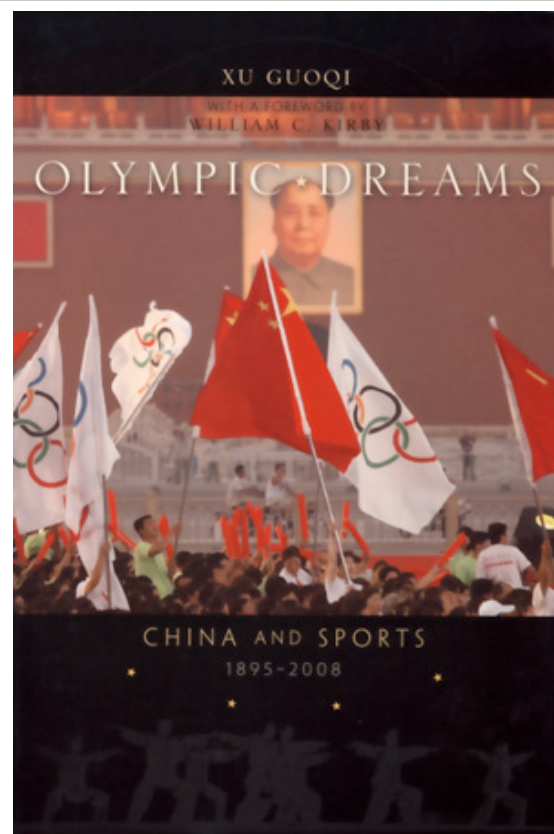
377 sidor, inb., ill.

Cambridge, MA: Harvard University Press 2008

ISBN 978-0-674-02840-1

I sin nya bok *Olympic Dreams: China and Sports 1895-2008* studerar författaren Xu Guoqi frågan om Kinas politiska framtid genom nationens förhållande till den moderna sporten i allmänhet och den olympiska rörelsen i synnerhet. Författaren, som doktorerade vid Harvard University år 1999, är verksam som historiker vid det anrika Kalamazoo College i Michigan.

Bokens bidrag till den numera ganska omfattande floran i genren "Kina/Beijing och de olympiska spelen" är att författaren fått tillgång till tidigare oanvänt källmaterial, vilket gjort att han med detaljrikedom kan redovisa hur landet blev som besatt av västerländsk sport mot slutet av 1900-talet och hur detta hängde ihop med Kinas sökande efter en nationell och internationell identitet. Genom några fallstudier, som bland annat behandlar "Ping-Pong-diplomatin", "Kina-Taiwan-frågan" och den moderna sportens relation till Kinas nationalism, lyckas författaren skapa en intressant text där läsaren får inblick i diskussioner som fördes bortom mediernas rampljus. Fallstudierna kretsar kring dilemman och genom att, som i



exempelvis ”Kina-Taiwan-frågan”, ställa IOK:s perspektiv mot den kinesiska regeringens och dess olympiska kommitté skapas en argumenterande text där läsaren vill veta lösningen på problemet. Detta är bokens absoluta styrka eftersom läsaren ges möjlighet att förstå Kinas interaktion med omgivande nationer och jag tror att alla historiskt intresserade läser dessa texter med stor nyfikenhet.

I de två sista kapitlen lämnas det förflutna och författarens blick riktas mot det nutida och framtida. Jag anser att texterna, genom detta perspektivskifte, förlorar i skärpa och argumentationen blir snarare till spekulationer:

If two Koreas can compete together, might mainland China and Taiwan do the same? Can sport serve as a matchmaker, bringing Beijing and Taiwan into peaceful unification? No one knows for sure. In fact, some politicians and scholars have suggested that the 2008 Olympic Games pose the possibility of a decidedly unfriendly outcome? (s. 256)

Texterna i de avslutande kapitlen blir av mer journalistisk karaktär och bidrar egentligen inte med någon ny kunskap vilket förstås gör läsningen mindre njutningsfull. Men då läser jag Xu Guoqis bok som historiker och inte som den allmänt historie-, politik- och idrottsintresserade läsare som jag tror författaren riktar sig till.

Det finns emellertid ett mer underliggande problem i denna bok, som för övrigt har en något missvisande titel. Boken handlar nämligen mest om politik och särskilt Kinas och USA:s utrikespolitiska relationer. Det är uppenbarligen för den amerikanska läsekretsen författaren har skrivit denna bok (Sveriges roll i Ping-Pong-diplomatin förbises exempelvis helt och hållet) och detta för med sig vissa moraliska ställningstaganden. Jag menar, för att fatta mig kort, att bilden läsaren får av det kommunistiska Kina värdeladdas som en nästan demonisk och ondskefull nation och liknas flera gånger vid bland annat Nazitysklands regim. Detta är kanske inte så konstigt, för när jag bläddrar i fotnoterna vid de mest uppenbara schabloniseringarna visar det sig att tidningar som *New York Times* använts som källmaterial! Det borde väl onekligen vara fler nationer som använt de olympiska spelen för att framställa den egna nationen i en glorifierad dager? Låt mig ta ett exempel från min barndom: Jag minns från den storslagna invigningen av de olympiska spelen i Los Angeles att en människa klädd som astronaut kom flygande in på stadion och sedan viftades det med den amerikanska flaggan – vad var syftet med denna uppvisning? Min fråga är om inte detta också kan tolkas som ”propaganda” från arrangörens sida?

Jag måste i ärlighetens namn erkänna att jag förmodligen inte hade upptäckt denna västerländska och amerikaniserade version av Kina utan läsningen av *Sport, Revolution and the Beijing Olympics*. Här intar författarna en mer kritisk position till framställningen av Kina i framförallt västerländska medier. I *Olympic Dreams: China and Sports 1895-2008* problematiseras inte denna bild och jag finner endast en mening som kan tolkas som USA-kritisk: “Americans are not famous for their consistent policies or long memory?” (s. 239). Å andra sidan kunde Xu ha gått hårdare fram! Exempelvis utelämnas den kinesiska idrottens relation till doping och regeringens inställning till Tibet. Som västerlänning reagerar jag på varför dessa problematiska frågor utelämnas. Det är förstås ingen slump att utelämnandet även ifrågasatts av en [brittisk recensent](#). Vi i väst känner helt enkelt inte igen kinesisk idrott när dopingen utelämnas och än mindre kinesisk politik när Tibet-frågan saknas. Här skulle Xu kunnat fördjupat sin analys och ställt den självreflekterande frågan om forskarens egen synvinkel och dess konsekvenser. Vid läsningen av *Olympic Dreams: China and Sports 1895-2008* irriteras jag över detta eftersom bilden av Kina kan tolkas som schabloniserande och förminskande. En avslutande diskussion om lösningen på detta problem vore mig mer välkommet än en diskussion om Kinas politiska framtid ur ett amerikanskt och västerländskt perspektiv.

© Daniel Arvidsson 2008

-  [Köp boken från Adlibris.se](#)
-  [Kjøp boken fra Capris.no](#)
-  [Køb bogen fra Adlibris.dk](#)
-  [Buy this book from Amazon.co.uk](#)
-  [Buy this book from Amazon.com](#)